

Voorwoord

Beste leden en vrienden van Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta

2025 is ondertussen al even op gang, de vroege vogels kondigen de lente reeds aan en wij krijgen de voorjaarskriebels in de buik. Tijd om nog even terug te kijken op het voorbije werkjaar, maar vooral vol goede moed het nieuwe jaar in te stappen. Die terugblik deden we op ons jaarlijkse vrijwilligersfeest waar al onze vrijwilligers, meehelpende landbouwers en donateurs uitgenodigd werden. Een gezellige avond met een mix van mensen en goed gevulde tafels.

We kijken terug op in 2024 meer dan 2000 uren geregistreerd vrijwilligerswerk in het veld en nog minstens evenveel niet geregistreerde uren in vergaderingen, overleg, studie, gidsbeurten, evenementen, opvolging van aankoopdossiers... Het mag duidelijk zijn, 200 ha natuur beheren en beschermen vraagt heel wat inspanningen. 2024 was een jaar waarin enkele hectare nieuw natuurgebied in Maldegemveld, Burkel en Zegbroek werden verworven. Het was een jaar waarin heel wat grote werken na jaren voorbereiding tot uitvoer kwamen. Zo liggen de twee percelen aan de ingang nabij de krakeelparking er deze winter nog troosteloos bij, maar ze zijn klaar om in de lente te starten aan hun biodiverse reis richting heischraal grasland. Wie onlangs in het Maldegemveld ging wandelen zal allicht ook de machinaal 'gechopperde' stroken gezien hebben. Hierbij wordt ter verjonging van de heide diep gemaaid en wordt het maaisel afgevoerd zodat de bodem schraal blijft. Nu liggen die stroken er nog heel modderig bij maar eens de lentezon de grond wat uitdroogt en de heidestruiken en andere vegetatie weer uitgroeien wordt dit een prachtig stukje heide die in augustus weer volop paars zal kleuren.

Ook de komende jaren zal onze inzet niet afnemen. In tegendeel, we blijven inzetten op nieuwe aankopen om de bestaande kernen te versterken en aan elkaar te schakelen om zo het Drongengoedwoud tot stand te laten komen. Maar dat kunnen we niet zonder jouw hulp. We reiken de hand naar iedereen die een steentje, groot of klein, wil bijdragen. Zowel eenmalige hulp, als langdurig engagement, alles is mogelijk. Iedereen die iets wil doen, kan zeker iets betekenen voor onze afdeling én de lokale natuur. Niets is leuker dan samen vorm te geven aan meer en betere natuur in onze streek!

Je vindt onze infostand op diverse activiteiten, onder andere op de recente voorstelling van Dirk Draulans Karmin'A te Knesselare. Kom zeker eens langs op onze stand nabij de Krakeelparking naar aanleiding van de fietshappening op 15/06/25. Wou je al lang eens met een tractor rijden, weten hoe veilig met een draaiende kettingzaag te werken of hoe een natuurbeheerplan geschreven en uitgevoerd wordt, kom dan zeker vrijblijvend langs op onze startdag voor nieuwe vrijwilligers op zaterdag 28 juni in het Maldegemveld. Je kunt ons ten allen tijde ook contacteren via info@natuurpuntmeetjeslandsecuesta.be

Hartelijke groeten
Bestuur Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta

**Steun Natuurpunt Meetjeslandse Cuesta: BE56 2930 2120 7588 met als mededeling de naam van het project:
Maldegemveld, Burkel of Kattenbos-Zegbroek
Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar, een attest wordt je in het voorjaar toegestuurd.**

Een bever in Ursel?

Een avonturier op stap

Het leek onwaarschijnlijk dat een bever zich in Ursel zou tonen en al zeker niet in de Hendelstraat vlak naast de basisschool in het centrum. En toch, eind november 2024 wordt een filmpje gemaakt waarop duidelijk een bever te zien is. Na wat navragen blijkt er dezelfde avond ook een waarneming van het dier terwijl het de Eeklose weg oversteekt ter hoogte van de kerk en zo

door het centrum van Ursel richting het zuiden trekt. Zou het om een verdwaald dier gaan of is het een blijver? In ieder geval is het een nieuwe soort in ons werkingsgebied. We gaan dan ook op onderzoek uit.

Via recente waarnemingen in de regio en in overleg met een bever-specialist bij het Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek (INBO) komen we te weten dat het dier zich wel degelijk in onze regio zou kunnen vestigen. Waarschijnlijk is het dus een avonturier op zoek naar een geschikt leefgebied en dat is ook in onze streek zeker te vinden. Een nieuwe waarneming twee nachten

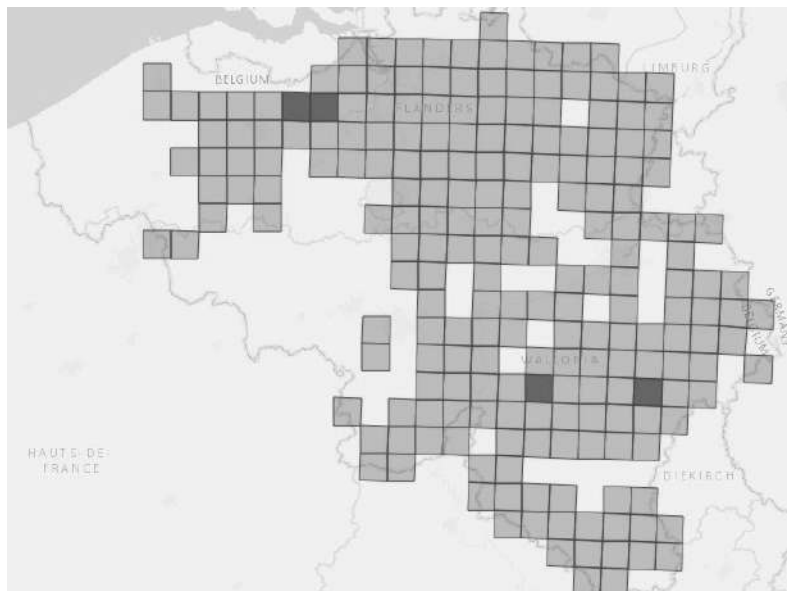
later lijkt dat alvast te bevestigen. Veelbelovend, maar zolang het aan land toch wel onhandig dier geen geschikt gebied gevonden heeft is het bijzonder kwetsbaar in het drukke verkeer. Dit wordt helaas ook bevestigd wanneer een week later de bever aangereden wordt in Nekke, Zomergem. Het dier haalt het niet en wordt nu ingevroren bewaard in het Provinciaal Domein Het Leen waar het later opgezet zal worden en in het educatief centrum een plaatsje zal krijgen.

Welke toekomst heeft de bever bij ons?

Zekerheid is er nooit, maar bij het INBO komt er toch een verrassend positief antwoord. Bevers creëren zelf een deel van hun leefgebied. Een waterloop of stilstaand water en geschikt voedsel zoals wilgen en populieren dicht bij de oever zijn voldoende. Via het kanaal Gent-Oostende en het Schipdonkkanaal zijn meerdere geschikte locaties vlot bereikbaar. In die mate zelfs dat de kans groot is dat er de komende twee tot drie jaar een bever definitief zijn intrek neemt ergens in onze streek.

Zegen of plaag?

Of we blij moeten zijn met de komst van de bever hangt sterk af van waar hij zich vestigt. Het is een echte architect in de natuur en hij zal zijn leefomgeving aanpassen in functie van zijn comfort en gedrag. In open landschap is dat eerder gewenst dan in bewoond gebied. Ook voor natuurbeschermers is het een dubbel gevoel als een zeldzaam grasland onder water gezet wordt of een mooi bos aangevreten wordt. Maar toch moeten we vooral dankbaar zijn dat dergelijke soorten zich weten te herstellen na jaren van bejaging en milieuvervuiling. De bever heeft zich aangepast en net als bij de andere grote zoogdieren is de tijd gekomen dat de mens zich mee aanpast en leert samenleven met de bever en andere grote dieren.

Waarneming van de bever in België gedurende de laatste 6 maanden.

Verslag van enkele voorbije activiteiten

Beheer in het Maldegemveld 30 november 2024

Deze ochtend bij de eerste zonnestralen was er een drukte van jewelste aan de natuurpuntloods. Negen vrijwilligers waren aan de slag om de remorque te vullen. Verschillende rabatten moesten gemaaid worden. Zowel jong (2 studenten) als de wat oudere vrijwilligers hebben gemaaid en geharkt alsof ze nooit iets anders hadden gedaan! Ook de klok werd in de gaten gehouden want op tijd een hapje en drankje om de innerlijke mens te versterken, is heel belangrijk. Bedankt aan iedereen die er was, het was weer gezellig.

Winterwandeling 1 december 2024

Wanneer het kouder wordt, valt de stilte in het bos. De vogels lijken wel verdwenen. Maar plots klinkt hier en daar toch de roep van enkele vogelsoorten. Onze gids Luc loodst ons door het Drongengoedbos en het Maldegemveld op zoek naar groepen trekende zangvogels. Ze zijn op zoek naar voedsel en veiligheid. Zonder onze gids zouden we deze kleine wonderdjes der natuur niet gezien hebben.

Beheer in het Kattenbos 14 december 2024

Vandaag werden in het westelijk deel van het Kattenbos de eerder gemaaide bramen, geruimd. Dit is ook het deel waar de voorjaarsbloeiërs het meest uitbundig bloeien. Nu de bramen gemaaid zijn is er opnieuw genoeg licht op de bodem voor de sleutelbloemen en de bosanemonen in het voorjaar. Er werden ook nog heel wat dikke takken en boomstammen die op de grond gewaaid waren, in stukken gezaagd en verwijderd. Hierdoor zal er later gemakkelijker met de Rapid kunnen gemaaid worden. Bedankt aan de vrijwilligers, er is mooi werk geleverd.

Beheer in het Maldegemveld 25 januari 2025

Neem een mix van overvloedige regenval, verzadigde bodem, een kleilaag die water tegenhoudt en duizenden voetstappen en je krijgt een modderpoel. Daar wandelaars toch proberen droge voeten te houden, zoeken ze drogere paden maar vertrappen ze zo de heide. Om dit te vermijden hebben we een paadje aangelegd met kastanjepalen. Ook werd de gracht wat vrij gezet om een betere waterafvoer te krijgen. De wens is er al lang om hier een nieuw knuppelpad aan te leggen maar deze kost moet door de eigen afdeling betaald worden en voorlopig is er niet meteen een budget beschikbaar. Er zijn reeds verscheidene initiatieven genomen om centjes in te zamelen, maar dit loopt niet zo vlot als we zouden willen.

Kallekesbos

Op 17 januari werden de dode exemplaren in de bebossingsaanplant vervangen met behulp van enkele vrijwilligers. Ook werd Amerikaanse eik vervangen door zomereik en werd haagbeuk met een middenlaag van hazelaar aangeplant om opslag van Amerikaanse vogelkers (bospest) te onderdrukken en zaailingen van Amerikaanse eik zaailingen voor te blijven.

Vossenhol

Een aantal wilgen werden in de week van 21 januari geknot door de terreinploeg en daarna werden een veertigtal bijkomende wilgen geplant door vrijwilligers langs enkele weideperceeltjes in het Vossenhol. Zo werd het oude landschap in ere hersteld.

Komende activiteiten

Beheerdagen

Heb je zin om de natuur een handje te helpen? Iedereen is van harte welkom, ook wie maar een uurtje kan meehelpen. Aangepaste kledij (bij regenweer), handschoenen en werkschoenen zijn aanbevolen.

Inschrijven via e-mail: annickvercaemer@natuurpuntmeetjeslandsecuesta.be zodat we voldoende werkmateriaal kunnen voorzien.

Trefpunt: loods Natuurpunt, (GPS: N 51.155117, E 3.47198), Urselweg 81 B, Maldegem-Kleit

Contact: Annick Vercaemer (0472 75 20 20)

De komende maanden zijn we actief in het Maldegemveld. **Zaterdagen 29 maart, 26 april, 31 mei, 28 juni en 26 juli** is er telkens een beheermoment in het Maldegemveld van 9:00 h tot 12:00 h.

Op zaterdag 5 juli is er ook een beheerdag in de **Lange Swiss**.

Trefpunt: ingang Lange Swiss, Groot Burkelkalseide, (GPS: 51.164925, 3.419876), Maldegem-Kleit

Contact: Dirk Develter (0473 94 49 95)

Begeleide wandelingen

Elke eerste zondag van de maand gaan we met een gids op stap in de natuur. We passen de thema's aan aan het seizoen. Meer info en inschrijving via e-mail: info@natuurpuntmeetjeslandsecuesta.be

Zondag 6 april (9:00 h – 12:00 h): **Op zoek naar voorjaarsbloeiers in het Kattenbos**

We wandelen door en rond het Kattenbos-Zegbroek en omgeving. We kijken vooral uit naar voorjaarsbloeiers maar alle andere fraaie natuur op de Cuestaflank als aan de voet ervan zetten we even in de kijker.

Trefpunt: Kattenbos (beperkte parkeermogelijkheden), (GPS: 51.118999, 3.466088), Varenstraat, Ursel.

Gids: Steven Degraer (0494 07 03 71)

Zondag 4 mei (6:00 h – 9:00 h): **Vroegmorgenwandeling gevolgd door ontbijt in de loods**

We gaan op stap door het Maldegemveld om te luisteren naar de 'vroegste' vogels en de iets later.

Trefpunt: loods Natuurpunt, (GPS: N 51.155117, E 3.47198), Urselweg 81 B, Maldegem-Kleit

Gids: Steven Degraer (0494 07 03 71)

Zondag 1 juni (9:00 h – 12:00 h): **Lange landschapswandeling**

We wandelen door en rond het Drongengoedbos en de nabije omgeving om te genieten van het mooie landschap bovenop de Meetjeslandse cuesta.

Trefpunt: Krakeelparking, (GPS: N 51.151079, E 3.473074), Drongengoedweg, Ursel, op 200 m van Het Jagershof.

Gids: Steven Degraer (0494 07 03 71)

Zondag 15 juni (de hele namiddag): **fietseven NPM rond het thema water**

Er zijn fietslussen gepland waarvan er één door het Drongengoed en langs het Maldegemveld loopt. Wij hebben zelf een infostand aan de poel bij de ingang van het Maldegemveld.

Startpunt en inschrijving: Krakeelparking, (GPS: N 51.151079, E 3.473074), Drongengoedweg, Ursel vanaf 13h tot 15h.

Er zijn nog andere startpunten in het Meetjesland, wie daarheen wil om te starten raadpleegt hiervoor de website van NPM.

De infopunten onderweg zijn open tot 17h30.

Deelname: € 5 pp. / € 10 gezin (geen lid) of € 3 pp. / € 6 gezin (lid Natuurpunt), graag cash te betalen

De deelnemers krijgen een routefolder mee met daarop de verschillende routes, start- en infopunten. Op de folder staan de knooppunten die afgeknipt kunnen worden om op de fiets te kleven, maar ook een QR-code zodat de gps-tracks voor smartphone of gps-toestel kunnen gedownload worden.

Zondag 6 juli (9:00 h – 12:00 h): **Over de intense band tussen bloemen en insecten**

Het Maldegemveld is een mozaïek van verschillende habitats. Daardoor biedt het een hoge diversiteit aan dieren en planten. Tussen die organismen bestaat een innig samenwerkingsverband. Heel wat bloemen hebben insecten nodig voor de bestuiving. Veel insecten hebben dan weer bloemen nodig als voedsel. We ontdekken enkele van die symbiosen.

Trefpunt: Krakeelparking, (GPS: N 51.151079, E 3.473074), Drongengoedweg, Ursel, op 200 m van Het Jagershof.

Gids: Marc Schoonackers (0478 39 61 71)